

Roll No.....

Signature of Invigilator

Paper Code

MV-202

पतंजलि विश्वविद्यालय

University of Patanjali

Examination June-2022

एम. ए. व्याकरण, द्वितीयसत्रम्

व्याकरणम्, द्वितीयपत्रम्

संस्कृतव्याकरणम् (ख)

समय: - होरात्रयम्

पूर्णाङ्कः ७०

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(व्याकरणमहाभाष्यम्)

१. पृष्ठेषु पञ्चसु त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः।

(3 x15 =45)

1. भाववचनो धातुः' इति वातिकं सप्रसंगं वर्णयन्तु।
2. स्वरितञितः कर्त्रभिप्राये क्रियाफले इति सूत्रस्य महाभाष्यरित्या व्याख्या करणीया।
3. पूर्वस्यात्मनेपददर्शनात्सन्नन्तादात्मनेपदभाव इति चेद् गुपादिष्वप्रसिद्धिः इति वार्तिकं व्याख्येयम्।
4. कर्मणा यमभिप्रैति स सप्रदानम् इति सूत्रस्य व्याख्या भाष्यरीत्या विधेया।
5. कर्तरि चात्मनेपदविषये परस्मैपदप्रतिषेधार्थम् इति वार्तिकस्य भाष्यानुसारं व्याख्या करणीया।

२. पृष्ठेषु अष्टासु पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

(5 x5 =25)

1. अणावकर्मकादिति चुरादिणिचोण्यन्तात्परस्मैपदवचनम् इति वार्तिकं वर्णयन्तु।
2. शेषवचनं पञ्चम्या चेदर्थे प्रतिषेधः इति वार्तिकस्य सप्रसंगं व्याख्या करणीया।
3. 'आम्प्रत्ययवत् कृञोनुप्रयोगस्य', इत्यस्य सूत्रस्य व्याख्या भाष्यरीत्या करणीया।।
4. तथा युक्तं चानीत्सितम् इति सूत्रस्य किमुदाहरणं, सप्रसंगं वर्णयन्तु।
5. आख्यातोपयोगे इत्यत्र 'उपयोग' इति किमर्थं, भाष्यानुसारं वर्णयन्तु।
6. वारणार्थानामीप्सितः इति सूत्रस्य किमुदाहरणं, वर्णयन्तु।
7. तसौमत्वर्थे इति सूत्रे 'अर्थग्रहणं' किमर्थं, भाष्यसारं वर्णयन्तु।
8. बहुषु बहुवचने इति सूत्रस्य अर्थनियमे सिद्धम् इति वातिकस्य व्याख्या कार्या।

-----X-----